

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 16 (2880) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Keitel vezértábornagy tisztelgése a világháború magyar és német hősi halottai előtt

A Hitler-téren nagy katonai diszszemle volt a tábornagy tiszteletére

Válság mutatkozik a rioi értekezleten a tengellyel való szakítás ügyében

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Keitel német vezértábornagy szerdán délelőtti fényes katonai parádé keretében megkoszorúzta a Hősök emlékkövét. A kegyeletes aktushoz kivonultak a Szovjet elleni háborúban résztvevő gyorsadtest alakulatai, amelyek az emlékkő megkoszorúzása után diszmenetben vonultak el a vezértábornagy előtt. Fél 11 órakor érkezett a Hősök Terére Keitel vezértábornagy von Jagow kíséretében. A vezértábornagyot Bartha Károly vezérezredes, honvédelmi miniszter és Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédezerkar főnöke fogadták a gyorsadtest parancsnoka és más magasrangú katonai előjárókkal együtt. A katonazenekar a német Himnuszt, majd a Horst-Wessel dalt játszotta, miközben Keitel vezértábornagy ellépett a tisztelgő csapatok arcéle előtt. Azután felhangzott a magyar Himnusz és 4 magyar honvéd vitte az óriási koszorút az emlékkőhöz. A koszorú mögött Keitel vezértábornagy lépett a világháborúban elesett magyar hősök emlékköve elé. Marsall-hatjával tisztelegve állott az emlékmű előtt a Himnusz befejezéséig. Keitel vezértábornagy a Hősök Teréről vitéz Bartha Károly vezérezredes, honvédelmi miniszter és Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a vezérkar főnöke, valamint a jelenlevő magyar és német magasrangú katonatisztek kíséretében gyalog a Hitler-térre ment, ahol fogadta a csapatok diszmenetét. A főváros lakossága melegen ünnepelte a német vezértábornagyot. A Hunyadi-uduló pattogó ütemeire megkezdődött a diszmenet. Keitel marsallhatjával tisztelgett az elvonuló zászlók előtt. A nagy tömegben összegyűlt lakosság mindvégig kitarított és lelkesen ünnepelte a magyar honvédeket. A csapatok diszmenete után Keitel kíséretének tagjaival és a magyarországi tartózkodására hozzá beosztott diszkísérettel, valamint von Jagow budapesti német követével és több magasrangú német és magyar tiszttel gépkocsiba szállott és a rákoskeresztúri katonaitemetőbe hajtatott. A német véderő tagjai nevében megkoszorúzta az 1914-18-as világháborúban itt eltemetett német hősihalottak emlékművét. Néhány pillanatig tisztelegve állott a német elesett hősök előtt.

A magyar honved vitézül teljesíti kötelességét német, olasz és japán baltársai oldalán

Rómából jelenti (MTI.): A *Gazetta del Popolo* budapesti külföldi tudósítója Ciano budapesti látogatásával kapcsolatban a következőket írja:

Ciano utazása ismét alkalmat adott arra, hogy Magyarországnak a bolevizmus veszélye: szemben elfoglalt magatartásáról szóljunk. Ebben a kérdésben Magyarországon mindenki egyetért. A magyar nép Olaszország, Németország és Japán oldalán folytatni fogja harcát egészen a végső győzelemig. Magyarországnak a bécsi döntőbíráskodáson meggyőződhetett arról, hogy Mussolini és Hitler politikája a becsület és vitézség, az erkölcsi erő elismerésén alapul és ezen az alapon kapta vissza Magyarországnak a maga történelmi pozícióját. A magyar nép ma nem szavakkal beszél a hálaról és hőségéről, hanem a tettek mezején. A honvédség az olasz, német és japán katonák oldalán vitézül teljesíti kötelességét. Ribbentrop és Ciano

budapesti látogatása a magyar közvéleményt új erővel és öntudattal töltötte meg.

Növekszik a Singaporet fenyegető veszély

Stockholmból jelenti (Stefani): A *Daghens Nyheter* londoni jelentése szerint a japánok újabb partraszállási és újabb fontos repülőterek elvesztése következtében jelentékenyen megnövekedett a Singaporet fenyegető veszély. Az angol hadvezetőség lemondott arról a reményéről, hogy még megszerezhetné legalább az egyenlőséget is a japán légi haderővel szemben. A singaporei angol haditudósítók azon a véleményen vannak, hogy Singapore sorsa már a legközelebbi hetekben eldőlt. (MTI.)

Johannesburgból jelenti (Stefani): Londoni értesülés szerint a délafrikai Johannesburgban őrizetbe vettek 300

rendőrt, mert az állam védelme ellen irányuló tevékenységet fejtettek ki. (MTI.)

Tokióból jelenti (NTI.): Két japán repülőraj, mint már jelentették, a burmai Moulmeinél, Rangoontól keletre, támadást intézett brit csapatösszevonások ellen. Nagy pusztítást vittek vég-

be a laktanyákban, vasutakban, raktárakban és teherkocsi-parkokban. Moulmeint a burmai angol védelmi állások középpontjának mondják. A város erősen kiépült jelentős kikötőhely. Az angolok erős csapatokat vontak össze, mert komoly japán támadástól tartanak. (MTI.)

Újabb ponton is benyomultak a japánok Burma déli részébe

Rómából jelenti (MTI.): A *Messenger* tokiói külföldi tudósítója a Malajfélsziget elfoglalásának jelentőségével foglalkozva, hangoztatja, hogy Tokióban úgy ítélik meg a helyzetet, hogy ez az esemény az angol világhatalom kettéválasztását jelenti. A Malajfélsziget elvesztése folytán Ausztrália természet szerűen különválik az angol birodalomtól. Az Indiai-óceán a japán hajóhad ellenőrzése alá kerül. Kína bekerítése teljessé válik és Burma bekerítése kezdetét veszi. Későbbi időpontban szűkséggé válik az európai tengelyhatalmak és Japán erőinek csatlakozása megtörténjen az Arab-tengeren és Vörös-tengeren keresztül.

Amszterdamból jelenti (NTI.): A brit hírszolgálat szerint a madridi rádió azt jelentette, hogy az ellenség egy másik helyen is benyomult Burma déli részébe. Egy thaiföldi csapat-különítmény Myawaditól keletre átlépte a határt. E várostól északra harc folyik. Myawadi mintegy 100 kilométerre fekszik Moulmein felől nyugatra és mintegy 30 kilométernyire a burmai határtól. (MTI.)

Rómából jelenti (MTI): A Stefani iroda jelentése szerint a *Daily Telegraph* közli azt a hírt, hogy csütörtök-

től kezdve Nagybritanniában szovjet-orosz ujság jelenik meg.

Washingtonból jelenti: (OFI) Az amerikai haditengerészeti minisztérium hivatalosan megerősítette azt az amerikai sajtóhírt, amely szerint ellenséges tengeralattjáró elsüllyesztette az Atlanti-óceán partvidékén az Egyesült Államok 2 kőolajszállító hajóját. A Malaya nevű gőzöst hétfőn torpedózták meg, de személyzete megmenekült. Az Allan Jaxon nevű hajót pedig vasárnap torpedózták meg. 32 főnyi személyzetéből 22 hiányzik. (MTI.)

Berlinből jelenti: (NTI) A január 21-re virradó éjszaka brit repülőgépek bombázták Németország északnyugati partvidékét, főként Emden lakott részeit. A lakóházakban kár keletkezett. Eddigi jelentések szerint 4 támadó repülőgép lőtték le. (MTI.)

Berlinből jelenti: Mint a Német Távirati Irodának illetékes határolt jelenti, egy német harci repülőgép január 20-án fegyveres felderítés közben megtámadott Skócia keleti partvidékén egy fontos kémiai üzemet és annak egyik csarnokát szétbombázta. A légi támadás hatalmas füstfelhőt figyelt meg. Nyilvánvalóan nagy tűz keletkezett. (MTI.)

Chile csak akkor szakít a tengellyel ha Washington hajóhadat küld védelmére

Rio de Janeiróból jelenti: (OFI) Kedden Aranha külügyminiszter az Egyesült Államok, Mexikó, Columbia és Venezuela kiküldöttjeivel, majd Guinazuval tárgyalt. Az érdekelt delegációk köréből szerzett értesülés szerint pillanatnyilag nem lehet arra követ-

kezteni, hogy Chile és Argentína álláspontjából engedett volna. Argentína az értekezlethez intézett közleményében hangsúlyozza, hogy szorosan együtt akar működni az Egyesült Államokkal és az amerikai szárazföld más nemzeteivel minden téren, de egy-

sen kiemelte azt is, hogy ellene van a tengelyhatalmakkal való szakítás gondolatának. (MTI)

Lisabonból jelentik: (NTI) Mint egy amerikai hírszolgálati iroda Rio de Janeiroból jelenti, Chile a panamerikai értekezleten hangoztatta, hogy nem szakítja meg diplomáciai kapcsolatait a tengelyhatalmakkal, ha az Egyesült Államok nem küld hajóhadat partjai védelmére. Kedden holtpontra jutottak azok a fáradozások, amelynek célja az volt, hogy a nyugati félételek a mai valamennyien megszakítják kapcsolataikat a tengelyállamokkal és azerdán a védelmi főbizottság rendkívüli ülésén a válság szintén kifejezésre jutott. A diplomáciai kapcsolatok megszakításáról szóló határozat előterjesztői, hír szerint nem hajlandók magatartásukat megváltoztatni és elfogadni. Olyan argentin közvetítő javaslatot, amelynek

értelmében minden országnak szabad választására bízzák, hogy akkor és olyan körülmények között szakítsa meg kapcsolatait a tengelyhatalmakkal, amikor azt a maga szempontjából alkalmasnak tartja.

A canterbury-i érsek bejelentette közeli lemondását

Londonból jelentik: (OFI) A Reuter-iroda szerint a Canterbury-i érsek szerdán reggel az egész szinódus jelenlétében bejelentette, hogy március hó 31-én lemond méltóságáról. 78-ik évével magyarázta lemondását. Fiafalabban embernek akar lehetőséget adni arra, hogy a nagy feladatokat előkészítő munkát megkezdje. (MTI)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük Magyar Lapok-at

Apollo Filmszínházban Az utolsó 5 év legnagyobb sikere!

WALT DISNEY gyönyörű színes mesefilmje

PINOKKIO

Belvárosi mozgó

Jókai regénye: **Trenk a pandur, kalandjai**

Hans Albers-el.

Bátor szívek szerelmi éposza!

A MADRIDI KÉM

Főszerepben: Fosco Siachetti és Manuel Miranda.

Csak ma és holnap a CASINOBAN.

Togo japán külügyminiszter nagy beszéde a keletázsiai háború céljairól

Tokióból jelentik (NTI): Togo japán külügyminiszter az országgyűlésen mondott beszédében a következőket mondotta:

— Nagy megelégedésemre szolgál önökhöz szólanom akkor, amikor a császári csapatok pompás győzelmeiket vívnak ki az amerikai és brit támadók támaszpontjai ellen és amikor ezek a támaszpontok egymás után omlanak össze, de amikor a keletázsiai újjáépítés nagy feladata is gyorsan halad előre. A világ legnagyobb részének népei az uralkodó ellenséges propaganda ellenére is felismerték azokat a körülményeket, amelyek Japánt a nagy keletázsiai háború megindítására kényszerítették és mi mind a 100 millió japán, vasakarattal és eréllyel folytatjuk azt tovább az eredményes befejezésig. Keletázsia felszabadítása és fejlesztése a mi történelmi feladatunk és mi teljesítjük is ezt a feladatunkat. A nagyobb Keletázsiaiért folytatott háború célja az amerikai és brit birodalom megdöntése, az a világora, amelyet önzésre, kizsákmányolásra és nagyzási háborúkból hoztak létre. Ez a háború egész Keletázsia felszabadításáért és a világ új rendjének megteremtéséért folyik. A mandzsu kormány és a kínai nemzeti kormány ezért már kezdettől fogva tevékenyen együttműködik, mivel a háborúra vonatkozó álláspontunkat teljesen megértették. Francia-Indokína együttműködik velünk bizonyos területeken. Thaiföld a mostani háború kitörésekor azonnal bátoran elhatározta, igazi jelentőségét teljesen felismerve, hogy rendelkezésre bocsátja erőit az amerikai és angol befolyás megszüntetésére, mivel ebből a befolyásból ered minden baj Kelet-Ázsiában.

Japán és a Szovjetunió viszonyában nem állott be változás

— Egyre jobban megerősödik a japán-német-olasz arcvonal és a három szövetséges hatalom közötti szoros együttműködés egyre inkább végleges alakot ölt. katonai, diplomáciai, gazdasági és különböző más területeken. Bármilyen kétségbeesetten törekedjék Amerika és Anglia Japánnak, Németországnak és Olaszországnak egymástól való elidegenítésére, az ilyen mesterkedések egyáltalában nem számíthatnak semmiféle sikerre. Japán és a Szovjetunió viszonyában nem állott be semmiféle változás. A két állam kapcsolatait még min-

dig a semlegességi szerződés szabályozza. Japán szándéka, hogy amennyire lehetséges, barátságos kapcsolatokat tart fenn Délamerika és Európa valamennyi semleges hatalmával. Készek vagyunk a délamerikai államok álláspontját teljes mértékben tisztelően tartani, amíg ezek az államok nem engedik magukat félrevezetni az Egyesült Államok ármanýkodásai által és Japánnal szemben nem foglalnak el ellenséges, vagy barátságtalan magatartást. Japán nem táplál semmiféle ellenséges érzést Holland-Keletindia irányában sem. Ezért mi a legtávolabhról sem gondolunk arra, hogy Holland-Keletindia a saját ká-

rára Amerika és Anglia eszközevé válhat. Most azonban, amikor Amerika és Anglia, Németalföld és Ceungking katonai támaszpontjukkal tették Holland-Keletindiat és amikor maga Holland-Keletindia is a nyílt ellenségeskedés útjára lépett, arra kényszerültünk, hogy megindítsuk a hadműveleteket ezen ország ellen Ceungkingban még vannak bizonyos elemek, akik Amerikára és Angliára számítanak, azt hiszem azonban, nincs már mese az a nap, amikor egész Keletázsia, elgondolkozva közös küldetéséről és valódi érdekének felismerésével, együtt fog működni Keletázsia új rendjének megteremtésén.

Mi a keletázsiai háború célja?

— A jelen háború célja, a nagyobb Keletázsia érdekkörében a közös jólét megteremtése, ugyanabban a szellemiségben találja gyökerét, amely császári birodalmunk megalakítására ösztönzött és Keletázsia népeit sorsközösségének küldetésének felismerésén alapult. Ezért egészen természetes, hogy Japán ellenőrzése alá veszi azokat a területeket, amelyek ellenőrzése feltétlenül szükséges Keletázsia megvédelmezésére. Népeink mely a keletázsiai népek közül átveszi a vezetést a nagyobb Keletázsiaiban létesítendő jóléti övezet megvalósítása érdekében, hivatva van arra, hogy kidolgozza a közös virágzás valódi jelentőségének tiszta fogalmát, szellemi befogadóképességének és látókörének kiegészítésével. Ezért szükséges, hogy önzetlen magatartást tanúsítsunk minden belső ügyben, valamint a nagy feladatunkhoz tartozó kérdésben, hogy teljességben kielégítsük a keletázsiai népek várakozásait. Felelősségünk ezért rendkívül megnagyobbodott, kötelességeink pedig rendkívül megsokasodott. Meggyőződésem, hogy a japán nép egy emberként fogja legyőzni a túlsúlyban álló akadályokat és sikerül befejezni a dicsőséges vállalkozást. (MTI)

Tokióból jelentik (OFI): Toyo tábornok miniszterelnök szerdán az országgyűlésen mondott beszédében kijelentette, hogy Japán Nagvázsia gazdasági erőforrásainak és katonai támaszpontjainak ellenőrzését kívánja biztosítani, hogy ilyen módon növelje harc erejét. „Japán Németországgal és Olaszországgal együttműködve mindaddig folytatja a harcot, amíg Nagybritanniát és az Egyesült Államokat terebe kényszerítik.” Azután a Fülöp-szigetéről

beszélt a miniszterelnök és ezeket mondotta:

— Japán örömmel hozzájárul, hogy a Fülöp-szigetek lakossága függetlenségben és tisztességben éljen, feltéve ha jól megérti Japán háborús céljait és nyilvánítja akaratát, hogy együttműködik a közös felvirágzást célzó munkában.

Végül felszólítást intézett Holland-Indiához és hangoztatta, hogy ha Holland-India tovább folytatja mostani ellenállását, könyörtelenül meg fogják semmisíteni, de ha Holland-India a kossága megérti Japán valódi szándékait és kifejezi azt az óhaját, hogy hajlandó velünk együttműködni — fejezte be beszédét a miniszterelnök. — habozás nélkül segíteni fogjuk és a legnagyobb megértéssel viseltetünk majd érdekei iránt. (MTI)

Aktiv hadműveletek folynak a krimi félszigeten

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda illetékes helyen nyert értesülése szerint német repülők január 20-án is eredményesen folytatták szakadatlan támadásaikat Málta sziget katonai fontosságú célpontjai ellen. Találatokat figyeltek meg a kijelölt területeken. MTI

Berlinből jelentik: A Krimi-félszigeten folyó sikeres hadműveletekről illetékes berlini katonai helyen úgy nyilatkoztak, hogy ezeket a hadműveleteket nem lehet összehasonlítani az arcvonal több, szakaszán folyó harcokkal. Míg a többi arcvonalszakaszon csupán a

Nagyvárad leány a diák-kaptárok országos gyűjtő-versenyének győztese

Nagyvárad. Saját tud. A diákkaptárok országos gyűjtő és termelő versenyén a földművelésügyi miniszter által ajándékozott jutalomtárgyat, — egy fényképezőgépet — a debreceni tankertületben a budapesti bírálóbizottság a nagyvárad: „Zrinyi Ilona” női kereskedelmi iskola első osztályos tanulójának, Kovács Ilonának ítélte oda. Az adomány ünnepélyes átadása január 22-én, csütörtökön délben 12 órakor fog megtörténni a kereskedelmi iskola díszteremben rendezendő zártkörű ünnepség keretében. Az ünnepélyen meg jelenik Kiss József debreceni tankerületi kir. főigazgató, vitéz dr. Bessenyei Lajos nyugalmazott tankerületi kir. főigazgató, a debreceni tankerület diákkaptárainak kerületi elnöke, továbbá a kereskedelmi leányiskola egész tanári kara és összes növendékei, a nagyvárad diákkaptárok igazgatói és felügyelő tanárai és minden középiskolából egy diákküldöttség, amelyet a diákkaptár munkásságában legjobban buzgólkodó növendékek közül állítanak össze.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozók. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

német csapatoknak az előkészített téli állásokba való visszavonulása ment végbe, addig a Krimi-félszigeten kimondottan aktiv hadműveletek folynak. Berlini illetékes helyen ezzel kapcsolatban ismét rámutatnak arra, hogy a szovjet csapatok többhetes állandó heves támadással sem bírtak említésreméltó területet kiragadni a német csapatok birtokából. A német téli védelmi vonalat ma még mindenesetre nem ismertették — mondották Berlinben. — habár német részről ennek a vonalnak fontosabb részeit állandósultnak tekintik.

Elvetette a riói értekezlet a tengellyel való együttes szakítás gondolatát

Minden állam tetszése szerint, külön szakíthatja meg kapcsolatait a tengelyhatalmakkal

Washingtonból jelentik: (NTI) Rio de Janeirol illetékes helyen kijelentették, hogy a külügyminiszteri értekezleten megegyezés jött létre a tengelyhatalmakkal való diplomáciai viszony megszakítása tekintetében, olyan értelemben, hogy minden ország külön-külön szakítja meg a diplomáciai viszonyt abban az időpontban, amikor az időt alkalmasnak találja. (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol lordok háza — mint a brit hirszolgálat

szolgálat jelenti — kedden az angol repülőterek védelmére vonatkozó új rendszabályt tárgyalta. A ház egyhanguan elfogadta a kormány indítványát, hogy új repülőzredeket alakítsanak és egyrészt ezek vegyék át az országban lévő repülőterek védelmét. Ezt a feladatot eddig a hadsereg látta el. (MTI)

Lisszabomból jelentik: (Stefani) Európa minden részéből kezdenek Lisszabombba gyülekezni az amerikai diplo-

maták. Kicszerelésük azonnal megkezdődik, mielőtt a Nyasza nevű gőzös megérkezik az európai diplomatákkal.

Elvágják a japánok a maláj-földi brit csapatok visszavonulási útját

Megszállták a Singapore felé vezető vasutvonalat is

Tokióból jelentik: (NTI) Malájföld délnyugati partján partraszállt japán haderők elvágják az angol csapatok visszavonulási útját. Az arcvonalról érkezett legújabb jelentések szerint megszállták a Singapore felé vezető vasutvonalat is. A japán csapatok elfoglalták a vasutvonal védelmére készült állásokat és az ellenséget besorozították az őserdőbe. Közben gyors ütemben folyik a körülzárt angol csapatok elleni megsemmisítő csata. A jelentés szerint a japán csapatok kezükbe kerítették a Johore Bahrutól

északra lévő vízműveket, amely Singapore vízszolgáltatása szempontjából életfontosságú. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A maláj arcvonalról érkező tudósítások szerint azok a japán csapatok, amelyek a keleti és a nyugati part mentén előrenyomulnak, időközben Malaja közelebről meg nem nevezett helyen egyesültek. Ezzel elzárták a Maláj-félsziget déli csücskében említett vonaltól délre bekerített ellenséges erők esetleges visszavonulásának útját. (MTI)

hogy az indiai csapatok visszavonulása azért vált szükségessé, mert a légerő nem támogatta kellőképpen a csapatokat. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A Maláj-félszigetről érkezett harcéri tudósítások szerint a japánok légiharcokban ismét több Martin- és Buffalo-típusú ellenséges repülőgépet lőttek

le, mégpedig ötöt Johore állam területén felelt, négyet Singapore erődjén felelt. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A maláj arcvonalról kedden estig beérkezett jelentésekből kiderül, hogy hétfő este óta a Muar folyó mentén a Johore tartomány középső részén átvezető országúton rendkívül elkeseredett harcok folynak. A harcok hevessége nem marad el a Johore nyugati partján folyó küzdelem mögött. A japán haderők átkaroló mozdulatokkal bekerítették az ellenség nyolc gépesített hadosztályát, amely 20.000 emberből áll. Ezek a csapatok kénytelenek megadni magukat, vagy a megsemmisítést kell választaniuk. (MTI)

Bangkokból jelentik: (NTI) Erős japán bombázó kötelékek kedden egymás után több ízben támadást intéztek Singapore ellen. Bombáztak sok katonai szempontból fontos épületet és azok nagyrészt szétrombolták.

Komoly a helyzet a Maláj-félszigeten — jelenti a brit főhadiszállás

Sanghaiból jelentik: (NTI) Gordon Bennet tábornok a Maláj-félszigeten lévő ausztráliai csapatok főparancsnokának főhadiszállásáról kiadott jelentés szerint, mint Melbourneból jelentik, a Maláj félszigeten a

helyzet komoly. Egyes ausztráliai csapategységeket a brit csapatok meg erősítésére a Muar-folyótól északra küldték ki ahol az indiai csapatok kénytelenek voltak visszavonulni. Ezek az ausztráliai csapatok több ízben kerültek nagyszabású japán támadások központjába. Gordon Bennet jelentése végül rámutat arra,

Stockholmból jelentik: (Stefani) Az Aftonbladet londoni tudósítása szerint Ausztráliában újból fellángolt a felháborodás a londoni hatalmon levők ellen. Valamennyi ausztráliai újság követeli mindazok eltávolítását, akik felelősek a kelet-ázsiai angol vereségért. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A Domei-iroda jelenti, hogy a japánok Burmában megszállták Davoy nagy fontosságú repülőterét. A repülőteret már is felhasználják a burmai főváros és

egyéb célpontok elleni támadásra. — (MTI)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit hirszolgálati iroda jelentése szerint az ausztráliai légügyi miniszter közölte, hogy japán bombázók erős légitámadást intéztek az új-guineai Rabaul ellen. A támadás a déli órákban kezdődött. A japán gépek több hullámban bombázták a repülőter berendezéseit. A katonai célpontokat megrongálták. Részletekről még nincs hír. (MTI)

Továbbra is nagy veszteséget okoznak a német elhárító harcok a szovjet csapatoknak

Berlin. A véderőfőparancsnokság közli a Führer főhadiszállásáról a NTI-vel: A Krimi félszigeten a Feodoziától északra keletre harcoló ellenséges erőket továbbra is visszavertük kelet felé. A középső és északi szakaszon az elhárító harcok tovább folynak. Német bombázógépek bombatalálattal sok helyen megszakították a Murman-vasutat. Egy üzemanyagot szállító szerelvény kigyulladt. Észak-Afrikában mindkét oldalon felderítő és tűzérési tevékenység folyt. Agedabiától délre eső térségben bombáztunk angol gépkocsi gyülekezéseket és katonai táborokat. Német gépek Tobruk vizein megrongáltak egy nagyobb ellenséges kereskedelmi hajót. Német harci gépek folytatták eredmé-

nyes támadásaikat Malta-szigetén La Valetta kikötője és az angol repülőterek ellen. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A véderő főparancsnokság keddi jelentésének kiegészítéseként közlik: A Donec partján, a keleti hadszíntér középső, valamint északi részén a szovjet harci gépek kötelékeinek kíméletlen feláldozásával hiba igyekezett döntő módon áttörni a német frontot. A német elhárító harcok az ellenségnek nagy veszteséget okoztak. Különösen érzékeny veszteséget szenvedett a szovjet a német légerő erős kötelékeinek támadásai folytán. A német jobbszárny változatlanul a Krimi félszigeten áll és Leningrádnál is tartjuk állásainkat. Észak-Afri-

kában a Britek nagyon óvatosan közelednek a tengelyhatalmak új állásaihoz, úgy hogy a harcok ezen a hadszínteren főként erős járőr-harcokra korlátozódnak. (MTI)

Olasz bombavetőök támadása ellenséges hajókaraván ellen

Róma. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 597. közleménye: Agedabia és Marsa Brega között vívott harcok során visszavertük és részben foglyul ejtettük az ellenséges kötelékeket. Tűzérőnk elpusztított néhány páncélcsocsit. Bombavetőgépeink a Földközi-tenger keleti

A manilai tudományegyetem homlokzata

résében erős kísérettel haladó hajókaravánt támadtak meg és eltaláltak egy több mint ötezer tonnás csapatokat szállító teherhajót. Egy másik nagyobb tonnatartalmú hajót német bombavetők Tobruk magasságában megrongáltak. Egy angol bombavetőt légvédelmünk lelőtt. (MTI.)

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit tengernagy hivatal bejelentette a Henriette és a Nirvana előőrshajók elvesztését. (MTI)

Január 31-ig lehet a múlt évre megállapított általános kereseti adót, illetőleg a jövedelem- és vagyonadót felmondani

Nagyvárad thj. város adóhivatala 465—1942. adóhiv. szám alatt a következő hirdetményt közli:

Nagyvárad város egyenesadóhivatala tudomására hozza az adózó közönségnek hogy azok az adózók, akiknek a múlt évi általános kereseti adó alapja a 10.000 pengőt el nem érte, ugyancsak azok, akiknek a jövedelemadó alapja 10.000 pengőt, a vagyonadó alapja pedig a 200.000 pengőt el nem érte és a múlt évre megállapított általános kereseti adó, illetőleg a jövedelem- és vagyonadó jövedelmi és vagyoni viszonyaikhoz képest soknak tartják, csak folyó évi január végéig, vagy amennyiben a m. kir. adóhivattal illyirányú figyelmeztetést kaptak, a figyelmeztetés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az 1941. évre kivetett adóikat felmondhatják és egyidejűleg kérhetik szabályszerű adóbevallás benyújtása mellett a folyó évi általános kereseti adójuknak, illetőleg a jövedelem- és vagyonadójuknak új kivetés útján való megállapítását.

A felmondásokat a m. kir. adóhivatalnál kell benyújtani, azonban az új bevallás elkészítésére szolgáló nyomtatványt a városi adóhivatal földszint 22—25. számú szobájában lehet beszerezni a hivatalos órák alatt.

Figyelmezteti a városi adóhivatal az érdekelt adózókat, hogy bevallási nyomtatványokat folyó évi január hó 31-ig csak azoknak ad ki, akik adójukat felmondják, míg egyebekben a f. évi általános kereseti adóra, továbbá a folyó évi jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó bevallásokat — amelyeket különben legkésőbb folyó évi február hó végéig kell benyújtani — csak február 1-től fogad el. Ezekre vonatkozólag a városi adóhivatal még a folyó évi január hónapban külön hírlapi közlemény útján fogja az adózó közönséget tájékoztatni. Az érdeklődők azonban már most is felvilágosítást szerezhhetnek a m. kir. pénzügyigazgatóság által kiadott és a városi hirdetési oszlopain kiragasztott „Felhívások” útján, valamint a városi adóhivatal számfeljelölt osztályán.

Nagyvárad, 1942. január 20. Városi adóhivatal.

Keresztény kereszténynél vásárol.

Pétain tábornagy:

Németország a bolsevizmus szétzuzásával nagy szolgálatot tett Európának

Vichyből jelentik: (NTI) Petain államfő és Darlan tengernagy miniszterelnökhelyettes kihallgatáson fogadták Doriot, aki mint a francia bolsevistaellenes légió főhadnagya több hetet töltött aktív szolgálaton a keleti arcvonalon és most szabadságra tért haza Franciaországba. Dorio ez alkalommal átadta a tábornagynak a francia bolsevistaellenes légió főnökének az államfőhöz intézett üzenetét. Petain államfő köszönetet mon-

dott Dorionak az üzenetért és a beszélgetés folyamán megismételte a már korábban tett kijelentését, hogy Németország a bolsevizmus szétzuzásával óriási szolgálatot tesz Európának és a világnak (MTI.)

Vichy. (OFI.) Hivatalosan jelentik hogy a franciák a legközelebbi jövőben 14 angol állampolgárt bocsátanak szabadon az egyik internálótáborból. Ennek ellenében az angolok szabadon engednek öt francia hivatalnokot. (MTI.)

Churchill bevallotta, hogy maga is nyugtalan a kelet-ázsiai helyzet miatt

Berlnből jelentik: (MTI.) Az angol alsóházban kedden felszólították a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék az általános hadihelyzetről. Churchill rövid felszólalásában hangoztatta, hogy ő is osztozik a nyugtalanságban, amely a távolkeleti hadihelyzet következtében egyre érzhetőbbé válik. Javasolta, hogy a hadihelyzetre vonatkozó általános vitákra az alsóház három napot szenteljen. Ha a vita úgy alakul, hogy a hangulat a kormány ellen fordul, Churchill intézkedni fog, hogy a vita második vagy harmadik

napján felvessék a bizalmi kérdést. A vita további során közölte, hogy az alsóházban megkérték, járuljon hozzá, hogy beszédét hanglemezre vegyék fel és rádión közvetítsék. E tekintetben az alsóház véleménye megszolgált, mire bejelentette hogy ő sem erőlteti a dolgot és a kérdést legközelebb határozathozatal végett az alsóház elé terjeszti. Együttal megjegyezte hogy véleménye szerint a deminimok és az Egyesült Államok népe előnyben részesítené a hangfelvételt.

A csungkingi kormány revideálja Oroszországgal kapcsolatos politikáját

Teljes kudarccal jár az angolok távol-keleti politikája

Berlin, január 21. (TU.) Azza, a kérdésrel kapcsolatban, hogy a kelet-ázsiai vagy az európai háború elsőbbséget jelent-e, a Transkontinentális diplomáciai szerkesztője a következőket írja:

Az angolszászok washingtoni határozata, amelynek értelmében az Atlanti-óceán és Európa tekintendő mindenképpen főhadiszínternek, mind élelkebb reakciót vált ki a brit birodalom országában, úgy, mint az ABCD koalíció harmadik szövetségese. Ez a

koalíció ugyanis annakidején Japán megfajtására alakult.

A csungkingi kormány egyik magasrangú tisztje öje, dr Sun Fo, a törvényhozó testület elnöke, már azzal fenyegette meg az angolszászokat, hogy Csungking esetleg revideálja Oroszországgal kapcsolatos eddigi politikáját. Nyilatkozata márcsak azért is igen figyelemreméltó, mivel dr Sun Fo, mint Sun Yat-nak, a kínai köztársaság megalapítójának fia, rendkívül tiszteletnek örvend a kínai nép széles körében.

Csungking elégedetlen az angol támogatással

Dr Sun Fo szemére veti az angoloknak, hogy eddig nem küldtek annyi hadianyagot a csungkingi kormánynak, amelynek birtokában a kínaiak ellenállhattak volna a japán előretörésnek, nem is szólva arról, hogy ellentámadást kísérelhettek volna meg a Kínában álló japánok ellen.

Mivel az USA és Nagybritannia most bejelentik, hogy mindenekeiért Európában szándékoznak harcolni, hogy azután később Japán ellen forduljanak számolható azzal, hogy a japánok hamarosan hatalmukba kerítik

a Dél-tengert, Burmát és az Indiai-Oceánt.

Ebben az esetben a csungkingi kormány kénytelen lesz fontolóra venni, hogy kilítel-e számára tovább folytatni a harcot Japán ellen.

Ebből a nyilatkozatból elég világosan kivehető, hogy mily nagy mértékben veszendőbe ment már az angolszász presztizs Kelet-Ázsiában. Egyben bebizonyosodott az is, hogy nem valami szerencsés volt az angolszász jelszó: Előbb Európában és csak azután a Csendes-Oceánon!

Az érintett csendes-oceáni és indiai-óceáni népek azt olvassák ki ebből a jelszóból, hogy az angolszászok, bár energikusabban is fel tudnának lépni Japán ellen, mégis célirányossági megfontolások alapján fontosabbnak tartják, ha előbb Európában vetik harcba hatalmi eszközeiket. Ez pedig nagy felháborodást váltott ki körükben, mivel Londonban és Washingtonban sem számoltak azzal, hogy hamarosan sikerül befejezni az európai háborút, amely után az angolszász haderők felszabadulnának a japán elleni harcra.

„Előbb Európában és csak azután Ázsiában”

Az angolszászok ezzel a jelszóval tulajdonképpen palástolni akarják azt, hogy képtelenek megerősítéseket küldeni Kelet-Ázsiába. De nem is lesznek ezzel erősebbek Európában, ha Kelet-Ázsiában visszavonulnak. A jövő tavasz megmutatja majd, hogy az angolok és szövetségeseiknek keletázsiai vesztesége egyáltalán nem zárja ki, hogy a bolsevista-plutokrata koalíció Európában is hasonló és pedig döntő jelentőségű vereség érje. A belső angol politikuskok máris felkészülnek erre a lehetőségre. Churchillnak azonban feltétlenül szüksége van erre a jelszóra: „Előbb Európában és csak azután Ázsiában!” mivel ezzel akarja elhárítani magától a keletázsiai háború hiányos előkészítéséért megérdemelt kritikát. Így pillanatnyi halasztást eszközöl ki magának, míg nem eljön az időpont, amikor kintünik, hogy azok a haderők és hadianyagok, amelyeket nem küldött el Singapurba, nem akadályozhatják meg az angolok és az amerikaiak vereségét Európában sem. (B. L. J.)

Budapestre érkezett a finn Lotta-mozgalom női tábornoka

A Magyar Országos Tudósító jelentik: Fanny Luukonnen asszony, a finn Lotta Svärd tábornoka, kedden éjféltájban a bécsi gyorsal megérkezett Budapestre. A keleti pályaudvaron ünnepélyes fogadtatás volt. A nagynevű előkelő finn vendég 6 napos látogatásra érkezett Budapestre. Itt tartózkodása szerdai, első napjának programja a következőképpen alakult: Szerdán délelőtt Fanny Luukonnen feliratkozik a kormányzó kabinetirodájában, majd utána Keresztes-Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tábor országos elnöke fogadja. Délben megkoszorúzza a Hősök emlékművét. Látogatást tesz vitéz Bély Alajos altábornagnál. Délután fél 2-kor vitéz Keresztes-Fischer Ferenc és felesége a Szent Gellért-szállóban ebédet ad Fanny Luukonnen asszony tiszteletére. Délután 5 órakor a kormányzó pár teán látja vendégül, este 6 órakor a tiszti kaszinóban tartja meg a tábornok-asszony nagy érdeklődéssel várt előadását a Lotta Svärd szervezetéről. Az előadás után Bély Alajos altábornagy, az ifjuság vezetője a honvédelmi miniszter nevében vacsorán látja vendégül a tiszti kaszinó különtermében.

TIZNAPOS FORGALOMKORLÁTOZÁS A MÁV VONALAIN. Budapestre jelentik a MTI: A MÁV közli: A rossz időjárás miatt kénytelenek a személyszállító vonatok egyrészt átmenetileg, előreláthatólag tíz napra, beszüntetni. A továbbra is közlekedő vonatokról tájékoztatást nyújtanak a pályaudvarokon kifüggesztett hirdetmények.

Igy pusztult el az angol hajóhad két büszkesége!

Angol szemtanu beszámolója a „Repulse” és a „Prins of Wales” pusztulásáról

H. G. von Studnitz feldolgozásában közöljük ezt a páratlanul érdekes beszámolót, melynek elsőként való közlési jogát az NM sajtószolgálatnak sikerült a magyar sajtó s így a Magyar Lapok számára biztosítani

A singapuri távirat, melyben egy Gallagher nevű első újságíró első szemtanúként számolt be az angol flotta két legbüszkébb egységének katasztrófájáról valóban minden figyelmet megérdemel. Gallagher haditudósítói minőségben a

„Repulse” fedélzetén tartózkodott és az elejétől kezdve egészen a tragikus végkifejletig

átélte a tengeri hadtörténelem egyik örökké emlékeztethető maradó csatáját.

Távirati egyszerűsége ellenére is a jelentés minden sorában ott izzik még a csata lélekzetelállító izgalma; cikornyás szavakra valóban nem volt szükség. tények maguk is beszélnek

nyilatkozataikból kivehettem, mindenre fel voltak készülve. A japánokat mindannyian képesnek tartották arra, hogy bombákkal megrakott gépükkel egyszerűen nekirepüljenek az ellenséges hajóknak és robbanással végeztesék el harakirijüket. A valóságban azonban

„Az első bomba — derült égből”

11 óra 18 perckor a „Prince of Wales” egész léghárító fegyverzete működésbe lép. Az összes „csikágói zongorák” — így nevezzük mi a léghárító-ágyukat — játszani kezdenek. A nyomjelző lövedékek a repülőgépeket valószínűleg elborítják. Most a mieink is munkához látnak. A pokoli zenebonában egy szót sem lehet érteni. Hirtelen észreveszem, hogy jobbfelől két torpedóvető-repülőgép száguld felénk. Egyenesen nekünk tartanak. Az egész jobboldal ágyúirájuk irányozzák sortüzüket, de nem találnak. A repülőgépek mégis kitérnek, anélkül hogy kilőtték volna torpedóikat.

A következő pillanatban megértjük, hogy ez a mélytámadás csak zseniális

minden egészen másképp történt. A japánok alacsony repültek, zárt alakulatban, mintha csak gyakorlatról lett volna szó.

Ez ejtett csak igazán hámulatba minket! Néhány öreg tengerimedeve, akinek már az Atlanti-óceánon és az Északi-tengeren is volt része néhány légitámadásban, kijelentette, hogy ilyen még ők sem tapasztaltak. Már az első támadásnál kiderült, hogy a japánok a két csatahajóra vetettek szemet. A rombolókat figyelemre sem méltatták. Csak néhány gép zúgott el alacsony magasságban felettünk, nyilván azok, melyeket a léghárító tűz a csatából való kiválásra kényszerített. Bombáikat természetesen nem felejtették el a rombolók fölött kioldani. A bombatámadás tehát megkezdődött.

megevezető fogás volt. Mialatt az ágyúkezelő legénység szeme mintegy meglabonázva mered a két repülőgépre, súlyos robbanás reszketetti meg a levegőt. A „Repulse” kéményéről nagy darabokban pattogzik le a festék. Feltekintünk és legalább 17.000 lábnyi magasságban repülőgépeket fedezünk fel. Ezeket eddig senki sem vette észre. A bombatalálat a repülőgép-fedélzetet érte és átszakította a hangárt.

Az első bombabecsapódás helyéről könnyű füst kezd a fedélzeten szétterjedni. De már ugyanabból a magasságból a második bomba is felszűrt. Alig néhány méterre tőlünk zuhan a tengorbe. A „Repulse” egy kissé oldalra dől.

Sir Tom Phillipps hadiparancsa

December 8-án, hétfőn, a távolkeleti hajóhad parancsnokának, Sir Tom Phillipps tábornagnak zászlóshajója a következő parancsot adta le:

„Az ellenség a Maláj-félsziget északi partján partraszállott és helyi sereket ért el. Gyors csapatszallító hajói a part előtt vannak még; ezeket meg kell semmisítenünk, mielőtt az ellenség újabb partraszállásokat hajthatna végre. Olyan irányban kell haladnunk, hogy az ellenséges légi felderítés előtt lehetőleg rejtve maradjunk és az ellenséget szerdán hajnalban közvetlenül napfelkelte után meglephessük. Reményem szerint a Sziámi-öbölben szerencsésen rábukkanunk a „Kongo” csatacirkálóra és a kíséretében lévő japán egységekre. Biztosra veszem, hogy az ellenséget mindenképpen ágyúcső elé kaphatjuk. Gyorsaságra minden esetben szükségünk van, nehogy az ellenség időt nyerhessen nagyobb számú légitámadásra felkészülni.”

A hajóraj, melynek zömét a „Prince

of Wales” és a „Repulse” csatahajók alkották, délután teljes gőzzel haladt, amikor 17.20 óra tájban hirtelen felharsant a sziréna. Nyomban utána a „Repulse” hangszórója is megszólalt:

„Minden ember a helyére, előttünk ellenséges repülőgépek!”

Azonnal a léghárító fedélzetre, beosztási helyemre rohantam. A látóhatár szélén sikerült egy japán felderítőgépet felfedeznem. Időközben a parancsnoki hidon újból megszólalt a hangszóró:

„Ellenséges repülőgépek követnek. Léghárítóágyuk tüzelésre készen!”

A két hasonló típusú japán repülőgép azonban tisztes távolságban követett csak — órákon át. — úgyhogy ágyúink nem léphettek működésbe. Amitől egy hajórajparancsnoknak a legjobban kell félnie, bekövetkezett: útirányunkat felfedezték. A légitámadást most már biztosra lehetett venni. Mi ezzel szemben sem ellenséges hadihajókkal, sem hajókaravánokkal nem találkoztunk.

„Visszafordulunk — de már későn”

Este a tisztietkezésben a forró húslécs, hideg sült, sonka, felfújt, narancsbánán, ananász és kávé mellett természetesen csak a délutáni eseményekről beszélgettünk. Legkésőbb hajnalhasadásra vártuk az elkerülhetlent. A szükséges előkészületeket még ma éjjel megtettük. 21 óra 5 perckor a hangszóró mindannyiunkat a fedélzetre szólított. A kapitány röviden tájékoztatott az újabb fejleményekről:

„A hajóparancsnok éppen most jelentte, hogy három ellenséges repülőgép árnyéként követ minket. A ha-

jókaraván, melyet meg akartunk semmisíteni, figyelmeztetést kapott. Helyette ellenséges repülőgépek részéről számíthatunk fogadtatásra. Hajórajunk ezért megváltoztatja menetirányát és visszatér Singapurba.”

Általános felzudulás. Valaki cealódotan mondotta: „Ez az átkozott hajó sohasem jut hozzá hogy puskaport szagoljon.” Igaza volt. A „Repulse” a háború kitörése óta már 53.000 tengeri mérföldet tett meg, anélkül hogy valaha is elsüthette volna ágyúit.

„Felkészülés a csatára!”

Ezen az éjszakán ruhástól mentem aludni. Reggel öt órakor ismét harci készenléthe parancsolt minket a hangszóró. Éppen pirkallott. A félhomály sehol máshol, csak a távolkeleti tengeren ilyen átlátszó. Hűvös szél suhant végig a fedélzeten. Az ég opálos fényben villogott. Messze a látóhatár peremén éles kontúrok bukkantak fel, egy fekete pontocskából álló lánc. A távcsövön világosan felismertük, hajók voltak. Félhétkor új hangszórós tudósítás: „Hírt kaptunk, hogy az ellenség Singapurtól északra partraszállást kísérel meg. Felkészülés a csatára!” Gyorsan legyűrtük reggelinket. A hajóraj most libasorban vonult: elől a „Prince

of Wales”, utána a „Repulse”, nyomukban a torpedórombolók.

11 órakor gőzös tűnt fel a távolban. Nem volt lebogója, ezért nyomban feléje vettük utunkat. Éppen távcsövmel akartam pontosabb vizsgálat alá venni, amikor hirtelen hatalmas robbanás reszketette meg a levegőt. Pontosán 11 óra 15 perc volt. A „Prince of Wales” adott le egy sorozatot egy repülőgépre. Nyomban erre mi is megnyitottuk a tüzet. Hat repülőgép lebegett a levegőben. Egy jókora repeszdarab csapódott sisakomra.

Mily gyakran beszélgettünk Singapurban az ismeretlen japán légihaderőről. A „Prince of Wales” tisztjei, amint

Ég a csatahajó!

A rövid tüzelési szünetben a hangszóró figyelmeztető jelet ad és rekedten bugyborékol ki belőle a legfélelmezből, legborzasztóbb szó, melyet a tengerész csak ismer:

Tűz a hajóban!

A repülőgép-fedélzetről vastag füstfelhők gomolyognak elő. Kormos arcú overallos emberek tömlöket húznak a fedélzeten. Az egyik egy megsérült helyet ingével igyekszik elkötni a tömlőn. A víz azonban mégis vastag sugárban fecskendez fel és záporként zúdul a Wickers-géppuskákra.

Néhányan megízlelik kicserepesedett ajkukkal a vizet és megrázkódnak a ré-

mülettől. Sós víz!

11 óra 25 perckor a horizonton óriási szökőkút emelkedik az égnek. Ledobott bomba, vagy lelőtt repülőgép-e, nem tudjuk megállapítani. A Repulse fedélzetén az oltási munkálatok lázasan folynak tovább. A kémény jobboldalán három hatalmas nyílás tátong, bombaszilánkok ütötte sebek. Valaki meséli, hogy a löszferfelvonó elakadt. Néhány ember beszorult és most ezeket is ki kellene szabadítani. Akinek nincs éppen dolga, cigarettát után kotorász zsebében. De még két szippantásra sem jut időnk, újból riadó: „Ellenséges repülőgépek előttünk!”

Torpedótalálat éri a „Prince of Wales”-t

12 óra 10 perc. A támadás ez alkalommal a „Prince of Wales”-nek szól. Tatját hatalmas szökőkút borítja el, utána füstfelhő.

Torpedótalálat!

A csatahajó minden ágyuja bömböl, a repülőgépek azonban egy métert sem tángítanak irányukból. A „Prince of Wales” balra dől. Ferde helyzetbe került fedélzetén a nehéz lövedékkosarak csúszni kezdenek, a legénység kétségbeesett erőfeszítéssel próbálja alátámasztani őket.

Egy matróz felkiált:

Egyik torpedó a másik után

12 óra 20 perc. A vég közelebb van, mintsem gondolnánk. Új repülőgép-hullám bukkán fel, köröz egy darabig, aztán manőveralakulatban megindul felénk. Balra tőlünk nem messze a „Prince of Wales” tehetetlenül hánykolódik a vizea. Olyan most a hatalmas hajó,

— A Prince of Wales elvesztette nagy kormányát!

Senki sem hisz neki. Sohasem hittük volna, hogy egy légitorpedónak ilyen ereje lehet.

Rövid időre eltűnnek a repülőgépek. Vajjon minden bombánkat és torpedókat levetettük? Újból éles kiáltás: „Itt, itt!” Hajszálnyira húz el hajónk orra előtt egy torpedó, mely eltévesztette célját. Tennant kapitány, parancsnokunk válaszol: „Eddig még nem, 19 torpedó elől tértünk ki.”

mint egy halálrasedzett tigris, mely kétségbeesve igyekszik a kegyelemdőfést ki-kerülni.

Körvonalaít alig tudjuk kivenni, a tűz és füst egészen behorítja. Minden ágyunk föléje fordítja torkát. Vadul ontják a tüzet, a „Prince of Wales”-t, mely a torpedók útjából már nem tud

kitérni, nekünk kell most védelmeznünk.

Látom, mint oldja ki az egyik repülőgép torpedóját. Majdnem meredeken csapódik a vízbe a gyilkos jószág és nyílegyenesen tart a „Princ of Wales” felé. Az orrá: találja el. Másodpercek múlva a hajó közepén megint torpedó robban, szinte egyidejűleg a tatján a harmadik is.

A hajó hirtelen lendülettel még jobban balra dől. Fedélzetén hullám söpör végig, a légénység hanyathomlok ugrál a tengerbe. Ebben a pillanatban rettenetes megrázkódtatás vág engem is egy szellőztető kúrthoz. Balról a „Repulse” tatját is eltalálta egy torpedó. Senki sem sejtí, honnan jöhetett. Míg a megfoghatatlan esemény fölött tanakodunk, még egy torpedótálatat kapunk. Ha marosan bejegyezhetem olajfoltos naplómba a harmadik torpedótálatat is.

Menekülés a sülyedő csatahajóról

A „Repulse” most erősen jobbra dől. A hangzóró felüvölt: „Mindenképpen a fedélzetre!” Libasorban ereszkedünk le a lépcsőn. Csak az egyik matróz készíti magát átvetni a hajó peremén. Egy tiszt odaszól neki: „Csak lassan, lassan, mindannyiunknak ugornia kell majd!” Mire a főfedélzetre érünk, a hajó már olyan szögben dől, hogy alig tudunk megállni. Hogy le ne csusszunk, cipőnk is le kell vetnünk. A hajó perceről-perere jobban megdől. A törzs jobboldalán nemeokára egész kényelmesen lemaszhatunk. Átvergődünk egy torpedóhálón és belevetjük magunkat a hullámokba.

A vég

Kévéssel előbb, 12 óra 20 perckor írtam a „Princ of Wales” sorsáról az utolsó feljegyzést naplómba. Amikor felmerülök, még megláthatom, hogyan merül el a „Princ of Wales” orra a hullámokban. A víz körülöttünk már nem is víz, inkább olaj. Néhány lökésrel megpróbálok eljutni a „Repulse” közeledéséhez. Egy hullám az ellenkező irányba terel és így megláthatom még, amint a csatahajó világos pirosra festett gerince felemelkedik a hullámokból. A hajóorr felágaskodik és a sülyedő romcsot hatalmas buborékokban hagyja el a levegő. Egy, két, három másodpercig tart ez a kép aztán a „Repulse” is elmerül.

Beszámolója hátralevő részében Gallaghet megmentésének történetét meséli el. Az olajos tengerben úszva végső erőfeszítéssel sikerült neki egy mentőcsónakot elérni. Kétezer megmentett társával együtt ő is a csatahajókat kísérő torpedórombolók fedélzetén tette meg az útát vissza Singapurba. Beismeri, hogy megmenekülését bajtársaival együtt kizárólag a lovagias japán harcmódnak köszönhette. Mint a többi angol jelentés, Gallagher is megállapítja, hogy a japán repülőgépek a két csatahajó elsüllyesztése után eltekintettek attól, hogy gyilkos munkájukat a mentést végző torpedórombolókra is kiterjesszék.

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet!**

Halált okozott a rossz helyre került nulla

A novocain százszorosát fecskendezte be egy orvos beteg páciensébe. — Február 9-en tárgyalja a nagyváradai törvényszék az ügyet

(Nagyvárad.) Az elmúlt év nyarán történt, hogy Székely Imréné biharfőlegyházi asszony pikkelyes sömörbántalmakkal kereste fel gyógykezelés végett a nagyváradai Bőrgyógyászati Intézetet.

Dr Veress Andor orvos vizsgálta meg a beteg asszonyt és töményoldatot írt fel számára a gyógykezelésben legújabbban használt novocain oldatból. A vénvre azonban a 0.25 tömény helyett 25.0-t írt.

Székely Imréné július 24-én bejött újra Nagyváradra és a felírt gyógyszert a „Madonna” gyógyszerárban megvásárolta.

Az oldat százszorososa volt éppen az előírás szerint használatos orvosságnak. Zilahi András gyógyszerésznek feltűnt ugyan a rendkívüli töményoldat, azonban ahelyett, hogy érdeklődött volna a vényt kiállító orvosnál, gondolván azt, hogy esetleg az orvos kijavítja majd — a gyógyszerrel kiadta.

Az asszony a szérummal jelentkezett aztán dr Veress orvosnál, aki azonnal befecskendezte a gyógyszert,

azonban anélkül, hogy a kellő elővigyázatosságot alkalmazta volna. Így történt meg, hogy vér helyett az érbe került az injekció. A gyógykezelés során Székelyné szédülésről panaszkodott, az orvos azonban ezzel nem törődve, tovább fecskendezett.

A szerencsétlen biharfőlegyházi asszony, aki egyébként is szívizom-elfajulásban szenvedett, az újabb befecskendezés nyomán már elájult és összeesett.

Amikor hiábavaló volt már minden élesztgetési kísérlet, telefonon az orvos értesítette a mentőket, akik beállították a kórházba.

Még fel sem fektették itt a műtőasztalra, amikor az asszony meghalt.

Az eljárás természetesen azonnal megindult gondatlanságból okozott emberölés címén az orvos és a gyógyszerész ellen.

A nagyváradai királyi törvényszék az ügyben február 9-ére tűzte ki a fő tárgyalást, mely elé máris nagy várakozással tekintenek szakkörökben

GAZDASÁGI ÉLET

30.000 dolgozó képviselőjében ül össze a dohányjüvedék munkásainak országos kongresszusa

Február 1-én és 2-án a m. kir. dohányjüvedék dohánygyári és dohánybevéltői hivatali munkásságának ki-küldöttjei országos kongresszusra jönnek össze a kongresszus színhelye a Hivatásszervezet VI. kerületi otthonának nagytermébe. (Budapest, VI., Munkácsy Mihály-utca 25., I. em.) A kongresszuson képviselteti magát a dohányjüvedék központi igazgatósága, a gyártási, személyzeti, beváltói stb. osztályok vezetőivel. Bejelentette részvételét dr Denk Arnold miniszteri tanácsos, a dohányjüvedék központi igazgatója is.

A kongresszus részletesen tárgyalja a dohánygyári és beváltói munkásság valamennyi problémáját és rámutat a megoldásra. Új szellemet is jelent a kongresszus, mert a munkások nem zárkozik el egyoldalúan a munkásság kívánságai elől, hanem együttes munkával igyekszik előbbre segíteni életkérdéseit megoldását.

Jelentkezést január 25-ig fogad el az intézőbizottság. Részletes felvilágosítást nyújt a Hivatásszervezet Országos Központja: Budapest, V., Kalmán-utca 10.

Vásári és piaci árusításra iparjogosítványt nem adnak ki

A Magyar Tudósító jelenti: A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter tudomást szerzett arról, hogy az utóbbi időben egyes iparhatóságok olyan iparendélyeket bocsátottak ki, amelyek kizárólag piaci árusításra adtak jogot. A miniszterium ezért körrendeletet intézett az I. fokú iparhatóságokhoz, amelyben a piaci árusítás ügyében közölte, hogy kizárólag vásárokon és piaci árusításra vonatkozó iparjogosítványt a fennálló törvényes rendelkezések értelmében ki nem adhatók. Minden iparosnak és kereskedőnek ugyan is meghatározott és az iparhatóságnál bejelentett üzlethelyiséggel kell bírnia és iparát elsősorban itt kell gyakorolnia. A vásári és piaci árusítás az ipar folytatásának csupán kiegészítő része. Egymagában az ipar gyakorlását nem meríti ki. Az a kereskedő, aki kizáró-

lag vásárokon és piacokon ad el és üzlethelyiségében állandó rendszeres árusítást nem folytat, olyan elbírálás alá esik, mint aki iparát egyáltalában nem gyakorolja. Ha ugyanazon a piacon gyakorolja az ipart, vagy kereskedést, az engedélyes, akkor az a hely ugy tekinthető, mint állandó üzlethelyiség.

RÜLÖN OSZTÁLYT ALLITOTTAK FEL AZ ÁLLAMI MUNKAÖZVETÍTŐ HIVATALBAN KÜLFÖLDÖN DOLGOZÓ MUNKÁSOK RÉSZÉRE

Budapestről jelentik: (MTI) A külföldön dolgozó magyar ipari munkásokkal kapcsolatos ügyek gyors és eredményes lebonyolítása érdekében az iparügyi miniszter az állami munkaközvetítő hivatalban ezekkel az ügyekkel foglalkozó külön osztályt alakított

Az osztály feladata a magyar honos ipari munkavállalók külföldre való közvetítése, ezeknek a munkavállalóknak nyilvántartása, a külföldön dolgozó magyar ipari munkások ügyeinek intézése.

Milyen munkaalkalmak vannak Nagyváradon?

A nagyváradai m. kir. állami munkaközvetítő hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. sz. Telefon 25—76.) jelentése 1942. január hó 20-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 55 egyént. — Jelenleg foglalkozást kaphat: 8 mindenes szolgáló, 2 állandó háztartási alkalmazott, 1 kárményseprő, 1 gyári-munkás, 1 asztalos, 1 borbély-fodrász, 1 kályhás, 6 kefékötő, 1 szállodai szakmunkás, 1 szállodai-segédmunkás, 20 téglagyári munkás, 85 napszámos, 3 üzleti-alkalmazott, 9 magán-tisztviselő, 24 állandó háztartási alkalmazott, 1 betegápolónő, 16 bejáró-takarítónő, összesen 362 egyént.

Holdanként 10 kilogramm rézgalic jut a szőlőkre

A Magyar Tudósító jelenti: A hegyközség vezetői értesítették a szőlőbirtkosokat, hogy rézgalic-szükségletüket ideiglenesen biztosították. Holdanként 10 kilogramm mennyiségű rézgalicot kapnak a szőlőtulajdonosok. Ez kevesebb ugyan, mint a rendes körülmények között felhasználható rézgalic, sőt kevesebb a tavalyi mennyiségnél is, de a helyzet ezen a téren még javulhat. Mindamelllett a szőlőtermelőknek számolniuk kell ezzel, hogy pótszert is fel kell használniuk s evégből a hegyközségek vezetői rézmészpor beszerzését ajánlják.

Megkezdődtek a Vatikánban a Szent Péter ünnepek

Vatikánvárosból jelentik: Szent Péter Rómába való jövetelének 1900. évfordulóját az Egyház ebben az esztendőben ünnepli meg. A hagyomány szerint az apostolok fejedelme az Örök-Városba Krisztus után 41-ben, Claudius császár uralkodásának második esztendejében érkezett. Az Egyház legrégebbi naptára, amely a IV. századból való, megerősíti ezt az adatot. Az esemény fordulójaként minden esztendőben február 22-én tartanak emlékűnnepet. A mostani százados évforduló alkalmából különösen fényes egyházi ünnepek lesznek. Hír szerint ezzel az évfordulóval kapcsolatosan pápa megnyilatkozás is várható.

A Szent Péter-ünnepek bevezetéséül az imák vasárnap Róma valamennyi templomában megkezdődtek. A pápa magánképnéljében maga is misét mondott.

Nagyvárad

thj. város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**SZÉKESFEHÉRVÁRON MOZGA-
 LOM INDULT PROHÁSZKA OTTOKÁR
 BOLDOGÁVATÁSAÉRT.** Székesfe-
 hérvárról jelentik: Székesfehérváron
 társadalmi mozgalom indult meg, hogy
 a város nagy szüleit, Prohászka
 Ottokárt boldoggá avassák.

**Hitler obersalzbergi tenyészetéből vá-
 sárolt tenyészbikák Beszterce-Naszód
 megyébe kerültek.** A Magyar Tudósító
 jelenti A magyar állattenyésztés felja-
 vítása érdekében Németországban vá-
 sárolt tenyészbikák között 14 pinzgau
 bika is beszerzésre került. Különös ér-
 deklődésre tarthat számot, hogy a
 pinzgau bikák közül négy Hitler vezér
 és kancellár obersalzbergi tenyészeté-
 ből származik, amely egyike a legjobb
 pinzgau tenyészetnek. A behozott pinz-
 gau bikák Beszterce-Naszód vármegye
 köztenyésztésébe kerültek

**TAKARÉKOSKODÁSI RENDSZABÁ-
 LYOK A VATIKÁNBAN.** Róma (TP).
 A pápa elrendelte, hogy a Vatikánvá-
 rosban a legközelebbi időben erőteljes
 takarékosági intézkedéseket kell végre-
 hajtani. A Vatikánvárosban raktáron le-
 vő készleteket, amelyeknek biztosítanok
 kellett a Szentek ellátását a háború
 alakulásaitól függetlenül, az olasz had-
 sereg hadban álló katonáinak hozzátar-
 tozói között fogják kiosztani.

**Két és fél évi fegyházra ítélték
 az árdragító kassai szövetkezeti
 igazgatót.** Kassáról jelenti a MTI.
 A kassai törvényszék kedden hirdet-
 tet ítéletet a kassai szövetkezet volt
 igazgatójának, Kovács Pálnak hün-
 perében, akit árdragítás büntetésébe
 hűnösnek mondtak ki és ezért két
 és fél évi fegyházra. 10 évi hivatal-
 vesztésre háromezer pengő pénzbün-
 tetésre és ötezer pengő vagyoni elég-
 téssel megfizetésére kötelezték. Juhász
 Károly ügyvezetőt három hónapi
 fegyházra ítélte a törvényszék. Az íté-
 let végrehajtását három évi próbaidő-
 re felfüggesztették.

Árverési értesítés. A m. kir. 25. hon-
 véd tábortól (üzérszaktálynál) 1942. évi ja-
 nuár hó 24-én 10 órakor 1 darab 7 hó-
 napos kanca csikó kerül árverezésre.
 Az árverezők fejté időpontban a 20. tü-
 ó parancsnokságon (Rullikovsky ut.)
 jelenjenek meg. Nagyvárad, 1942. évi
 január hó 20-án. Bochor Jenő őrnagy
 pótk. pk.

**MEGNYILT AZ ELSŐ JÁSZSÁGI
 NÉPISKOLA.** Szolnokról jelenti a
 MTI: A jászberényi tanítóképző in-
 tézetben megszűnt az első jázsági
 népiskola. A tanfolyam tíz hónapig
 tart.

**Bary Zoltán dr gondatlanságából oko-
 zott emberöléssel vádolja dr Fedeles
 Lajost.** Budapestről jelentik: Mádi-Ko-
 vács Judit halála körül keletkezett
 hünper tárgyalását ma folytatták. Több
 tanu kihallgatása után dr Bary Zoltán
 mondta el vádbeszédét, amelyben
 gondatlanságából okozott emberölésben
 kérte kimondani bűnösnek Fedeles La-
 jost, a leány volt vőlegényét. A tárgya-
 lási szerdán délután folytatják.

**Vőlegénye revolverével véletlenül szel-
 venlőtte magát egy leány.** Budapestről
 jelentik: A Magyarország írja: Zentá-
 ról jelentik: Varga-Polyák Erzsébet 18
 éves urileány, vőlegénye szüleihez
 ment látogatába. A földbírtokos Varga-
 család nagy szeretettel fogadta a lányt,
 akivel megbeszéltek az esküvőt. Beszél-
 getés közben a lány kivette vőlegénye
 zsebéből annak Browning pisztolyát.
 Varga István rászólt, hogy vigyázzon,
 mert a fegyver töltve van. Alig hang-
 zott el a figyelmeztetés, a pisztoly el-
 sült és a leány szívébe hatolt. Mire az
 orvos a helyszínre érkezett, már meg-
 halt. A vizsgálat megindult.

**A MAGYAR FÖLD legújabb szá-
 mában Pákozdy Ferenc írt vezércik-
 ket. A magyar falu képes hetilapja a
 gyümölcsfák állati és növényi kárte-
 vőiről, az állatok téli jártatásáról, a
 gazda udvarának célszerű elrendezé-
 séről közöl szócikkeket. A mezőkü-
 vesdi népszokásokról számol be ké-
 pekben. Elbeszélést, verset, háborus
 képeket, kiszáradt cikkeket, piaci és
 vásári árakat, rendeléseket és sok
 más hasznos és érdekes cikket talá-
 lunk benne. Mutatványszámot küld a
 Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest
 VII., Erzsébet-körút 7.**

**CSODASZÉP
 CSILLÁROK**
 és ezekhez való
 ernyők
 üvegburák
 gyári lerakata
 Villanyfűzők — vasalók —
 hőpalackok — Zseblámpák —
 elemek — Villanyfelszere-
 lési cikkek — Rádiócsövek
 és alkatrészek
Vacsi és Dobribán
 szaküzletében
 Kossuth-utca 7. Telefon 27-33.

**Nagykanizsán 15 ellenséges állomást
 hallgató rádiókészülékkel szereltek le.**
 Nagykanizsáról jelentik: (MTI) A rend-
 őrség 15 olyan rádiókészülékkel szerelt
 le, amelyeken tulajdonosaik ellenséges
 állomások adatait hallgatták. A rádió-
 készülékeket beszovaltatták a rendő-
 ségre.

**Csak a trafikokban beszerezhető
 téstajegyek érvényesek.** A nagyvá-
 radi közlelemzési hivatal felhívja a
 vendéglátó iparosok figyelmét arra,
 hogy csak a trafikokban beszerezhető
 váltójegyek ellenében szolgálhatnak
 ki téstaféléket és kenyeret. Ezek a
 váltójegyek egyébként az ország
 egész területén érvényesek.

**Ingyenes tanfolyam baromfitenyész-
 tők számára.** Nagyvárad thj. város pol-
 gármesteri hivatala városgazdasági
 ügyosztálya a következő hirdetményt
 adta ki: A Baromfitenyésztők Országos
 Egyesülete 1942. január 23-tól 29-ig in-
 gyenes tanfolyamot tart Nagyváradon
 a Magyar Házban Sal Ferenc-utca. —
 A nagyváradit és biharmegyei Baromfi-
 tenyésztők Egyesülete felhívja tagjait
 és az érdeklődőket, akik a tanfolyamon
 részt óhajtanak venni, jelentkezzenek
 a „Mezőgazdák”-nál Mussolini-tér 16,
 telefon 10—50. Nagyvárad, 1942. január
 21. Gazdasági tanácsnok.

Korona Filmszínházban
LELKI KLINIKA
 Szerdától:
 a legújabb nagyszerű magyar vigjáték
**Turay Ida, Jávor Pál, Hidvéghy Vali, Vaszary Piri,
 Pethes Ferenc stb.**

**Négyhónapi fegyházra ítélték egy buj-
 togató barátai bányamunkást.** Nagy-
 várad. Saját tud. Szerdán délelőtt tár-
 gyalta a nagyváradit törvényszék bü-
 ntetőtanácsa Laszku Filimon barátai
 köfőjtő ügyét, aki ellen a királyi
 ügyész a honvédelmi törvénybe ütköző
 munkafolytonosság megszüntetésére
 irányuló bújtagra vétsége miatt emelt
 vádat. Laszku az elmúlt év őszén a
 hadiüzemnél nyilvántított barátai kö-
 bánya munkásságát az ilyen üzemek-
 nél szokásos felmentési úrlapok kitöl-
 tése ellen bújtagta. A bánya termelése
 így négy napig szünetelt. A törvény-
 szék ezért Laszku Filimont jogerősen
 négyhavi fegyházra ítélte, a büntetést
 azonban a vizsgálati fogságban eltöl-
 tött idővel kitöltöttnek vette.

50 fokos hideg Svédországban. Stock-
 holmból jelentik: (MTI) Svédországban
 nétfőn az ország északi részében a hő-
 mérő fagyponat alatt 50 fokot mutatott.
 Ennél nagyobb hideget eddig még nem
 mértek az országban. (MTI)

Porráégett az uszoki sportszálloda.
 Uzsokról jelentik: Az uszoki országha-
 tár közvetlen szomszédságában, az ál-
 lomáépülettel szemben állott a hatal-
 mas kétemeletes sportszálloda. A fából
 épült szálloda még néhány évvel ez-
 előtt élénk sportélet központja volt, az
 utóbbi két évben azonban több ízben
 üresen állott. A közelmúltban csupán
 néhány magyar határőr tartózkodott az
 épületben. Legutóbb december elején
 volt „üzemben” a sportszálloda, akkor,
 amikor az uszoki hágón léptek ma-
 gyar földre a Szovjet-Unió elleni had-
 járatból visszatért dicső magyar gép-
 kocsizó honvédek. A sportszállóban
 tűz tamadt, amely a faépületben per-
 cek alatt elharapozott s a sportszálló
 porráégett. A katasztrófát kéménytűz
 idézte elő.

**3 évi szigorított dologházat kapott
 egy megrögzött nagyváradit betörő.**
 Saját tud. Notorius betörő állt szerdán a
 törvényszék büntetőtanácsa előtt. A
 megrögzött Pál Sándor, aki az elmúlt
 idők nagy részét is fegyházban töltötte
 különböző bűncselekmények miatt,
 most egy Piekolton elkövetett betörése
 folytán került újra a vádlottak padjá-
 ra. Azzal védekezett, hogy ellenálha-
 tatlán kényszer batása alatt követi el
 a betöréseket s erről ő nem tehet. Hyen
 már a természeté. A törvényszék a ta-
 nukihallgatások után jogerősen 3 évi
 szigorított dologházra és 5 évi hivatal-
 vesztésre ítélte.

**Tiszta szesz kapható
 Nánássy, Színház-u 4.**

Felhívás az iparosokhoz. Utolsó íz-
 ben és nyomatékosan felhívjuk azon
 iparosok figyelmét, akik 1941. évben
 segédszemélyzet nélkül, vagy segéd-
 nélkül, két tanonccal, vagy egy segéd-
 del és egy tanulóval dolgoztak, hogy
 saját érdekében feltétlenül jelentkez-
 zenek az ipartestület forgalmi termé-
 ben január 31-ig bezárolag délután 3
 és 6 óra között a tételes adójegyzékbe
 való felvételük végett. Jelentkezhetnek
 azon iparosok is, akik az év folyamán
 több segédet is alkalmaztak, de ezek-
 nek összes munkabete együtt nem
 tesz ki ötven hatónál többet.

**Halálra ítélték Csányi Mátyásné gyll-
 kosát.** Szegedről jelentik: (MTI) Kova-
 csics Imre a múlt évben meggyilkolta
 Csányi Mátyásné és fiát, majd a la-
 kást kirabolta. A törvényszék rabló-
 gyilkosság büntetésében mondotta ki
 hűnösnek és ezért halálra ítélte. Az
 ítéletábla keddi ülésén az ítéletet hely-
 benhagyta.

**Nyilvános versenytárgyalás szegény-
 temetésekre.** Nagyvárad thj. város pol-
 gármestere 3109—1942. szám alatt a kö-
 vetkező hirdetményt adta ki: Nagyvá-
 rad thj. város szegény temetkezéseihez
 szükséges koporsó, kereszt, vagy fejfa,
 valamint a halottak elszállítására 1942.
 évre versenytárgyalást hirdetek. Az ér-
 dekelte temetkezési vállalatok ajánla-
 taikat szabályszerűen felbélyegezve
 1942. február hó 5-ig bezárolag a Köz-
 művelődési és Szociálpolitikai ügyosz-
 tály II emelet, 31. számú szobában
 nyujtsák be. A szállításra vonatkozó
 feltételek a fenti ügyosztálynál a hiva-
 talos órák alatt megtekinthetők. Nagy-
 várad, 1942. január hó 19-én. Dr Gyap-
 pay László sk., h. polgármester.

A tudós kolléga

Rég nélkülözti már Nagyvárad új-
 ságolvasó közönsége az igazi, széles-
 látókörű, világlátott, nagytudású és
 általános ismeretséggel rendelkező
 Ujságíró. (Szigoruan nagy U-val.) S
 most, végre fölvirradt a hajnal a kie-
 koru, tudatlan, ismeretekben szegény
 nagyváradit ujságírórsadalom ko-
 mor, kilátástalan egén. Jött egy új
 csillag, s fényével egycsapásra elhu-
 mályosította, láthatatlanná zsugori-
 totta a nagyváradit sajtó eddigi, sze-
 rény munkásait.

Hogy valóban tudós ő, azt maga
 mondja el a Zöldkereszt hétfő dél-
 utáni sajtóankéjtáról írott beszamo-
 lójában imígyen:
 „A zöldkereszt munká előttem is-
 meretes, de nem így a két másik
 kolléga előtt. Így hadd mondjam el,
 hogy mi is az a Zöldkereszt szolgál-
 tat.”

Szép dolog a tudás! Nem is kelhet
 versenyre vele semmi más, egyedül
 talán — éppen az újságírásban — az
 irni tudás. Hogy pedig a tudós
 kolléga irni is tud, azt szintén az idé-
 zett cikkében bizonyítja be, pl. ezzel
 a mondattal:

„A gyermekeket azok anyjai bevi-
 szik az egészségháza...”

vagy:
 „Ha zsríhiány mutatkozik egy-egy
 szegény családnál, a zöldkereszt
 szolgálat kerit ilyent is Nagyvára-
 don, ha arra az egészség érdekében
 szükség van.”

(Értsd: a Zöldkereszt zsríhiányt
 kerit).

Lehet, hogy az olvasóknak az a ré-
 sze, amelyik nem viseltetik kellő
 tisztelettel, sőt: ahítattal a tudósok
 iránt, ezt a néhány mondatot magyar-
 talannak, itt-ott halandzsának vélné,
 mi azonban meghajlunk a Nagy
 Szellem előtt és elfogadjuk írását
 mint a nagyváradit magyar újságírás
 hajnalcsillagának vakító fényjelét.

Nagyszalontai járás főszolgabírája.
327—1942. szám.

Pályázati hirdetmény

Bihar vármegye nagyszalontai járásához tartozó Sarkad községben lemondás folytán megüresedett vezetőjegyzői és ennek betöltése során esetleg megüresedő közigazgatási jegyzői, valamint községi adóügyi vezetőjegyzői állásra pályázatot hirdetnek.

I. Vezetőjegyzői állás javadalma a 62.000—1926 B. M. számú rendeletben megállapított illetmény, 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, cselédszoba és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás, 64 n. öi kerttel, melynek adóját a község fizeti, 12 kat. hold 1199 n. öi szántóföld haszonélvezete, melynek adóját a megválasztott haszonélvező jegyző fizeti. Kézpénzfizetés a fennálló törvényes rendelkezésekben megállapított fizetési osztálynak megfelelő illetmény és családi pótlék, valamint a vár megyei szabályrendeletben megállapított és hatáskörébe tartozó magánmunkálatok után szedhető munkadíjak.

II. Jegyzői állás javadalma a 62.000—1926 B. M. számú rendeletben megállapított illetmény, 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, cselédszoba és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás, 150 n. öi kerttel, melynek adóját a község fizeti, 12 kat. hold 825 n. öi szántóföld haszonélvezete, melynek az adóját a megválasztott haszonélvező jegyző fizeti. Kézpénzfizetés a fennálló törvényes rendelkezésekben megállapított fizetési osztálynak megfelelő illetmény és családi pótlék, valamint a vár megyei szabályrendeletben megállapított és hatáskörébe tartozó magánmunkálatok után szedhető munkadíjak.

III. Adóügyi vezetőjegyzői állás javadalma a 62.000—1926 B. M. sz. rendeletben megállapított illetmény, 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, cselédszoba és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás, 123 n. öi kerttel, melynek adóját a község fizeti. Kézpénzfizetés a fennálló törvényes rendelkezésekben megállapított fizetési osztálynak megfelelő illetmény és családi pótlék, valamint a vár megyei szabályrendeletben megállapított és hatáskörébe tartozó magánmunkálatok után szedhető munkadíjak.

Felhívom a pályázni szajtkat, hogy eddigi alkalmazásukat, képesítésüket, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat, továbbá a 7720—1939 M. E. számú rendelet 9. §-a alapján keresztény származásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket hivatalomhoz folyó évi február hó 5-én déli 12 óráig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket nem veszem figyelembe.

A vezetőjegyzői állás ezidőszereint helyettes útján be van töltve. Járásomban tényleges ezogálalatot teljesítőket a fent felsorolt okmányok bemutatása alól felmentem. A választás napját később fogom kitűzni.

Nagyszalonta, 1942. január 20.

Hollóssy István, s. k.,
főszolgabíró.

**Ráttalja a
keresztény ipact!**

SZINHÁZ

Beszélgetés Somlay Arthurral a szerencse forgandóságáról

Nagyvárad. Saját tud. Somlay Arthur a keddi esti bemutató után Putnik Bálint és felesége, valamint Sármasz Miklós és menyasszonya várságában az Újságíró Otthonban vacsorázott. Somlay a szép siker után igen jókedvű volt érdekes és humoros eseteket mesélt életéből. Beszélgetés közben elővette pénztárcáját, amely tele volt sorsjegyekkel. Érdeklődve kérdeztük tőle: Állandóan játszik?

— Már hosszú évek óta...

— És milyen szerencséivel?

— A szerencse forgandó, de elmondhatom, hogy eddig még nem fizettem rá erre a kedvtelésemmre. Előbb-utóbb mindenik sorsjegyem visszahozza legalább pénzemet. Legutóbb is egy négyezer pengős nyereménnyel húzták ki az egyik sorsjegyemet.

Somlay, a kellemes társalgó közvetlen modorában beszél „szenvédélvéről”.

— Van egy sorsjegyem, 72299 számú s az egyik legutóbbi húzáson a főnyereményt a 72929-es szám nyerte. Mondhatom, hogy amikor az újságot a kezemből tartottam, hogy a kihúzott számokat böngésztem néhány pillanatra csak úgy „hülniztem” a szemem, mikor ehhez a számhoz értem.

Elmondta ezután hogy már két ízben járt Nagyváradon. Először tíz évvel ezelőtt, majd legutóbb mintegy nyolc évvel ezelőtt, de akkor a hatóságok letiltották fellépését. Nagyváradról lévén szó, eszébe jutott egy másik eset a sorsjeggyel kapcsolatban s azt rögtön el is mesélte.

— Az elmúlt év elején nyilatkozatot adtam az egyik lap munkatársának. Az újságíró ezt a kérdést szegezte nekem: Mit szeretnék a legjobban? Azt válaszoltam: Negyedannyi munkát és kétszer annyi fizetést. Unszolt, hogy mondjak még valamit, mire rávágott: Szeretném megnyerni a főnyereményt. Az interjú megjelent s én néhány nappal az egyik nagyváradai sorsjegyjárdától kitérő levéllel egy sorsjegyet kaptam. A levélben a sorsjegyjárda kérte, hogy tartsam meg ezt a sorsjegyet, mivel azt még sohasem húzták ki. Az ötlet figyelemreméltó volt s így a sorsjegyet megtartottam.

— S az eredmény? — kérdeztük érdeklődve.

— Egy éve játszom a sorsjeggyel s tényleg mostanig egy garast sem nyertem vele. (Bys.)

HAZUDJ NEKEM

Bókay János vígjátéka a Szigligeti Színházban

„Hazudj nekem” — könyörög a szerelmes ötvenéves férfi, mikor feleségül kéri a fiatal özvegyasszonyt. Boldog akar lenni; még akkor is türoszteni akarja öregedő szívére a szerelemben, mikor ez már csak hazugságok rendszeres adagolásával lehetséges. De hamar kiderül, hogy ámtasokra mégsem lehet boldogságot építeni. Az első hazugság amelyre a férj, intrikus rokonok jóvoltából, rájön, megmérgezi a lelkét és felforgatja amugy is komoly nehézségekkel küzdő házasságát. Szerencsére minden jóra fordul: a férj meggyőződhetik felesége érzelmeiről s a nagy kiengesztelődés nemcsak az őszinte házastársi közösség szükségességének tanulságát hozza meg, hanem elsöpri a már-már fenyegetően jelenkezett apró válságokat is.

Bókay János ebben a darabjában is a szerelem és a házasság örök problémái körül élez ki helyzeteket és csillogtatja aforizmák halmozására hajlamos szellemét. Az első felvonás környezetraja és jellemfestése különösen sikerült Komoly felfozások és álokodások erős gondolati feszültségben találkoznak itt, de később a ritka szálaból szőtt bonyodalom nem tudja tartani a celekmény drámaiságában is ezt a feszültséget. A konfliktus bekövetkezésénél és a kibogozódásnál azonban újból erőre kap a darab s megnyugtató befejezése mély erkölcsi és művészi hatású.

Somlay Artur, a Vigszínház művésze mesterien játszotta a férj szerepét. Közvetlensége, s az egyszerű eszközök, amelyekkel a legfinomabb érzés-árnyalatokat is kifejezésre juttatta, fámulataba ejtették a közönséget. Az ötvenéves férfi kora és változatlanul fiatalos életigényei közötti fájdalmas ellentét meggyőzően jelentkezett játékában, s éppoly finom és meleghangú volt a csevegés hangnemében, mint amilyen drámai erejű a nagy felindulások ab-

rázolásában. Nem is szinjatszás az, amit nyújt, hanem maga az élet.

Mary Lucy egyik lekválőbb alakítása volt ez. Oly megható gyöngédséggel és bensőségteljes átéltséggel fejezte ki az asszony őszinte szerelmét, igaz megbántódottságot s végül forró feloldódását az ujralelélt, kölcsönös megértésben, hogy közel emelkedett a művészi színvonalhoz, amelyet Somlay képviselt.

Bartók Juci azonban túlélezte szerepének intrikus mozzanatait, bár ez részben a szerző hibájául is felróható, mert talán mégsem emnyire gonoszak az egyedülálló, iómódu férfi vagyonára áhító rokonok. Az alantas szándékok tulerős kihangsúlyozása, amire Bartók Juci különben is hajlamos, még kirívóbb volt ez alkalommal, Somlay csodálatos egyszerűsége és természetessége mellett.

Nagy sikere volt a kis Telek Icának, aki egy fiatal leánytól meglepő önfelaldozással, kitűnően alakított egy hársártos, féltékeny, idős házvezetőnőt. Tanay Emil elég jó prózai színésznek bizonyult a főhős mehhitt jóbarátjának szerepében. Barsy Béla egy tanár alakját rajzolta meg a tőle megszokott erővel s Márkv Géza a fiatal, képzelt versenytárs szerepének megjátszásához talált nagyon megfelelő egyéni színeket.

Az egész előadás az említett kisebb hibáktól eltekintve egyöntetű, eleven, stílusos és mindvégig erős vígjátéki lendületű volt. A közönség lelkesen ünnepelte a nagy vendég-művészt és olykor nyíltzsinji tapsokkal jutalmazta a Szigligeti Színház együttesének díszretremélt munkáját. (I. b.)

Színházi iroda közleményei:

— Somlay Artur ma, szerdán tisztviselőbérletben és holnap csütörtökön is eljátssza a Hazudj nekem vígjáték fő-

szerepét. Rendes helyárok. Szelvények érvényesek.

— Tizedik kérés Feleki Sárival. Harsányi Zsolt és Hunyadi Sándor zenés vígjátéka, mely a Vigszínházban a tavaszi emlékezetes nagy sikert aratott, Feleki Sárival, a Madách Színház fiatal tehetséges naivájával kerül pénteken bemutatásra. Ez a hűbájos, zenés vígjáték az utóbbi évek legsikeresebb zenés vígjátéka. Brody Tamás kiünő zeneszámaival. Rendes helyárok. Szelvények pénteken, szombaton este érvényesek. Vasárnap délután ez este is a Tizedik kérés van műsoron.

— Tosca, az Operaház szereposztásában. Hétfőn, 26-án este az Operaház szereposztásában megy a Tosca, Puccini halhatatlan operája. Itt is ugyanazok játsszák a főszerepeket, mint jelenleg az Operában. Rigó Magda, Losonczy György és Járny ma az Operaház sztárjai. A színház áldozatkésztségéből ez a három nagynevű művész énekel hétfőn Losonczy György elmertén az utóbbi évek legjobb Scarpiaja, ugye éneken, mint maszkban és járékban. — A Toscát felemelt helyárok tartják meg. Az előadást Szathmáry Endre vezényli, a szinpadit részt pedig Hetényi Kálmán, az Operaház karnagya dirigálja. Az év legnagyobb zenéi eseménye lesz a Tosca előadása.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kifügástan állapotban levő 10 szobás irodahelyiség Sztaroveszky-u. 1. sz. alatt február 1-re kiadó. Cim: Irgal-masrend. 922

Egy esetleg kétszoba irodának vagy üresen kiadó Hitler-u. 13. 915

Adás-vétel

Ültözködni jól és olcsón csak Molnar használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

12 személyes kihúzható diófa ebédlasztal, négy szék, hancser és íróasztal eladó. Szent János-utca 25. Bach. 918

Különféle

Pénztárkezelésben jártas garanciaképes keresztény leány állást keres. Cim a kiadóban. 923

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben. Szilágyi D. utca 5. 835

Alkik bármilyen ingatlant eladni, venni, bérelni, béreadni akarnak kereséket fel Popovics ingatlanforgalmi közvetítő irodát. Nagyvárad, Szent János-utca 6. Telefon: 15—67. 921

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

Allást nyee

Festék- és vegyszerműhelyen teljes jartassággal bíró segéd kizárólag jó referenciákkal, magas fizetéssel azonnalra felvéteuk. Ajánlatok „Öskeresztény” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába, Bazárépület. 924

Perfekt gyors- és gépirónót és egy jogász-fiút felveszek. Cim a kiadóban.

Öskeresztény tanuló azonnal felvétetik. Ullmann festéküzlet. Mussolini-tér 12. szám. 925

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc, Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.